

MILENKO ČOVIĆ

MOJ ŽIVOT

MILENKO ČOVIĆ

MOJ ŽIVOT

**IZDAVAČ
OPĆINA TUČEPI**

PROGRAM KULTURE 2013.

Kraj 39A
21325 TUČEPI
Telefon: 021 623 595
E-mail: opcina@tucepi.hr
www.tucepi.hr

Lektura i korektura
prof. Ankica Ravlić

Grafička priprema
Marko Luketina

Tisak
Internos

ISBN: 978-953-98174-3-3

MILENKO ČOVIĆ

Milenko (Milovan) Čović rođen je u Tučepi 3. siječnja 1921. godine u težačkoj, ribarskoj obitelji.

Uz svoje roditelje, oca Vjekoslava i majku Maru, rođenu Čović (Krajušu), od ranog se djetinjstva bavio poslovima oko zemlje, ribarenjem, te je pomagao u raznim kućanskim poslovima. Upravo će zemlja, more i ribarenje obilježiti čitav njegov život.

U II. svjetskom ratu ostao je bez oca i brata, te je u velikoj neimaštini sklopio brak sa suprugom Nedom. Uz svoja dva sina Antu i Vjekoslava, među prvima gradi novu kuću na Kraju.

Osnovnu je školu završio u Tučepi u generaciji pok. fra Andjelka Šimića. Već je tada kao jedan od najboljih učenika u svojoj generaciji pokazao da osim ljubavi prema zemlji i moru gaji i ljubav prema knjizi. Dugi niz godina radio je na brodovima, sam se školovao i stekao zvanje brodovođe, odnosno kapetana obalne plovidbe.

Pedesetih godina prošlog stoljeća zaposlio se u „PIK Neretva“ u Opuzenu, te je 18 godina zapovijedao brodom „Neretvanac“ prevozeći namirnice i druge materijale po čitavom Jadranu. Potom je bio zapovjednik brodova male obalne plovidbe kao što su „Vrutak“, „Kovren“, „Mlini“, „Rogač“, „Mira“, „Vaja“, „Skradin“, „Vranac“ i mnogih drugih.

Uz ribarstvo koje ga je othranilo i pomorstvo kojim je školovao svoju djecu i uzdržavao svoju obitelj, posljednje je godine svoga radnog vijeka proveo u hotelskom poduzeću Tučepi.

U svojim najranijim, mladenačkim danima zaljubio se u dalmatinsku *pismu*, a ta će ljubav potrajati dugi, dugi niz godina. Pjevao je u KUD-u Josip Jurčević u Makarskoj, te u raznim klapama koje nisu nastupale za novac, već su po kalama i rivama pjevale, pokušavajući dočarati istinsku ljepotu svega onoga što čini Dalmaciju. Volio je pjesmu, društvo, a bio je rado viđen na svim društvenim događanjima.

U svojim je pjesmama ostavio trag one stare, istinske i neiskvarene Dalmacije u kojoj se u predvečerje na svakom kantunu mogla čuti *pisma* o moru, kamenu, buri ... A upravo je to volio i čitav svoj život bio je odan obitelji, svome društvu, moru i *pismi*, o čemu svjedoče i njegovi stihovi u kojima se osjeća dah dalmatinskog čovika, čovika velikog srca koji je volio ljude, more, zemlju i pismu, jednako kao što su i oni voljeli njega.

KUĆA U BRŠČANU

Sjećam se još, kad sam sam dite bio
kako je brščan moju kuću krio.

Sapleo je zidove i krov,
pak bi reka, da je zelen i nov, stari krov.

Stara je to kuća, bila je i mala,
mahovina svud je po njoj pala.

U jednom kutu komin i na njemu vatra,
znalo se je moje misto, znalo se je moga brata.

A u kutu na bojemu stocu
to je bilo misto mome ocu.
Kad umoran dolazi se rađe,
neka toplo svoje misto nađe.

A za majku nije bilo mista kraj komina,
jer morala je kuvat kupus, donit vina,
sušit robu okolo komina,
plest čarape da ne bude dici zima.

A opanci sa očevih noga
sušili se poput staroga roga.
Veselo je tako svaku večer bilo,
gledat vatru i ognjište svoje milo.

Bura puva vanka sve jače,
rebac malen po brščanu skače,
i sniguja zaklon u brščanu traži,
koliko njima ovaj brščan važi.

A zidove nam vezuje što jače,
od velike bure, kuća nam sve ko da skače
Svića mala treperi u kantunu,
a mi djeca sad gledamo u nju.

Krasta na njoj narasla je čudna
rekao bi da je zvijezda mudra.

Na kominu crtamo figure,
zvizde, misec i još neke lule.

Otac drimje, a majka nam kaže:

Ajmo dico i ti mali vraže.
Brščan gori na krovu vam svira,
zaspat će te dico moja mila.

Sad je nešto drugo biti mlad,
brščana, sviće ni tice nema sad.
Sve aparati evile kao prije zmije,
misto vatre sad nas struja grije.

*Ova pisma
je pisma mogu ditinjstva.*

Milenko Čorić

MOJA MAJKA

Zgrbjena povita, saviti leđa
i sida kosa na glavi je vriđa.
Izborana lica, osušene ruke,
teške noge i još muke mnoge.

Ni vatra njon topla nije,
nit je vruće sunce što je sada grije.
Za hodanje sad njon šćap treba
i pored ščapa zlo je vreba.

Tresu noge stare, dršću ruke
kada snosi sve te muke.
Veselja niko da njon dade,
ma ni dica njena koja rade.

Vrti, vrti u svakome zglobu,
oči njene slabo vide modu.
Da njon mira i nek sunce grije,
nije ovo život što je bija prije.

Prije dok je mlada bila
svoj je krevet od slame imala,
a sada je od perja i svile,
reka bi da je kamen moje druge Mile.

Žalimo te majko al to dosta nije,
ko će platit tvoje muke što nam dadeš prije.
Koliko dana, koliko noći tamne
kad si nam ti davala hrane.

Mira tebi nikad nismo dali,
pak ni onda kad već nismo bili mali.
Mislila si kud će koji poći,
dal će zdravo svojon kući doći.

Dužni smo ti i kamate majko,
tebi dug nije vratit lako.
Tvoje mliko topla hrana bila,
oprosti nam dug moja majko mila!

Odmori se dokle možeš tako,
tebi dosad nije bilo lako.
Sve uvride i usluge što smo tebi dali,
oprosti nam ko da smo mali.

TEŽAK

Prijatelju, zašto se zoveš težak,
kad si mršav i nisi težak?
Zašto se zovem, pravo ti kažem,
evo vidiš kako ovaj kamen slažem.

Život od rada nije tako ružan,
jer rad je potreban i nužan.
Vidiš ova brda kupinu i travu
od ovoga ču napravit livadu pravu.

S rukama mojim pribirem stine i zemlju,
gulim svaku travu i pravim među.
Umetnik sam u svom radu,
dok ovo radim uvijek imam nadu.

Najviše mi smeta i bije me suša
ko je junak nek ovi rad kuša.
Kad sve lipo na rod dođe
i još ako bez krupe i bure prođe.

Onda dolaze druge muke,
nema bačve, slabe duge.
Sa maslinom nije lako,
jer uljara radi naopako.

Sve je dobro, nego vidiš sada,
što ču reći tebi od svog rada.
Sve što prodam meni je dosta,
nego ja te pitam, koliko tebe košta?

Prijatelju, što ču da ti kažem,
pitaj nakupca, nosio ga vraže.
Ti si zadovoljan što ti on plati,
a on od mene zato triput više traži.

Još viče: Nije vam drago radit
i nije vam drago težak biti.
Misli nakupac da mi ne znamo ko je on,
nek zna da je pokupio skorup i naš znoj!

KOKOŠ I ZMIJA

Zmija repnu, kokoš trepnu
u dvorištu tete Kate,
pa se čude što su same
kad u dvoru nema mame.

Kljoc, kljoc, kljunom koka
kad eto ti njenog momka.
Oholo po dvoru šeće
vidi zmiju i ništa ne reče.

Koko moja, da te pitam,
što ti zmija ovda skita.
Ja sam pivac to ti znades
pak ja čuvam svoje mlade.

Piliće mi neće krasti
ubiću je da njon njenu mati.
Koka veli nećeš pivče,
teta Kate na te viće.

Zmija njome isto vridna,
jer ubija miša bidna.
Tvoj je posal kukurikat
i na tuđe koke vikat.

Oko kuće moje
brdo, kamen stoje.
Stoje gordo, okomito
sve uz more ponosito.

Ljeti vruća poput žara
ispucana brda stara.
Stoljećima onde stoje
vjetra, sunca se ne boje.

Još sam malen pa ne mogu reći,
kad i koliko prošlo je stoljeći,
od kako su nastale planine,
sve doline i na njima klisure.

Al' ču isto u školi učiti
pak ču znati nešto procijeniti,
procijeniti i slobodno reći,
Zemlja naša kamen je najveći.

PROMET OCA

NJB BROD DOHINE JANE I MORE
Bespruša V Ahovi i VISOKE GORE
GRIBATI NIGATE Mi spravljau vama
MOŽDA KAOZ IZVJESTI preba sara pljačkao
ZAHAM dobro dosi svremach b'ja
Deli željevimo sasjedn možjek formo
Toprecina bice ver kose na glavi
Odeljelje živili ostorijam domi ovog stari
Lejole čorjeli kva si pravos'
Osudri tebi' učelo su dali
Za krijeve bokar imam trempo
opre
Kriv si biv ne prest od rukave
Ali suđba glaz' me velike muke
pričilica, zo prijatelj čemu njeza

Brda sura svugdje stijena,
ma ni orla gori nema,
survao se u proplanku
da obide tužnu majku.

Tužna stoji pokraj kuće
vidi orla gdje se vuče.
Bijedna ptico, što je tebi?
Što ne letiš bijedna ne bi?

Na vrh brda kad sam stao
uzdisaje sam slušao
mislio sam da je trava,
pak uzdiše što je sama.

Ali sam se prevario
kad sam tebe opazio
kako živiš u proplanku,
zašto plaćeš svoga Stanku.

On je mene po sto puta
potjerao iz mog kuta
al' je ipak junak bio,
uvijek me je poštedio.

Pak se sada šuma pita,
gdje je Stanko s ovog svita,
uzdisaji iz proplanka
podsjećaju na tvog Stanka.

Pak i potok žubor daje
i spominje uzdisaje,
zato sletim sa visova
pa da vidim što je nova.

Eto vidiš ptico draga,
sama kuća nema blaga,
za slobodu sina dadem
i sad sama ja ostadem.

Dolina je ova blaga
od davnina meni draga,
pak uzdisaj u proplanku
to je pozdrav mome Stanku.

Eto tako, ptico draga,
posjeti me svakog dana,
posjeti me, suri orle,
dok ne napustim svoje dvore.

ŠUMI DRVEĆE

Što šumiš drveće moje dragو,
što te vjetrić njiše?
Zašto mi pjesmu pjevaš
i tužno uzdišeš?

Oluje, munje i zime hladne,
sve prođe u znaku neke nade.
Drveće moje, sve je prošlo kao san,
a ja već sličim na stari panj.

I sada se odmaram
kao i onda kad sam bio mlad,
ali na usnama mojim
osjeća se trud i rad.

Te ptice na tebi male
što su nekad svirale ples,
sad mi njihova pjesma
u ušima sliči na bijes.

Oči moje uprte
prema nebu plavu,
misli mi u ponor lete
gledam pticu malu.

Još malo i dolazi noć,
još jedan dan će proć.
Lete dani život prođe,
još čekaj da mrak dođe.

Prolaze ljudi, žene i djeca
svi jure i žure ko da nešto puca.
Niko ne reče: Kako si starče?
A srce moje plače i plače.

Ovaj narod zaboravi mene
kao neku ružnu tugu,
i vidim da me izlaže
velikoj mržnji i ruglu.

Zato, drveće moje,
molim te lijepo,
tvoje lišće nek molitvu moli
i nek pokrije život moj goli.

Ja u hladu, sad pod gorom
po imenu tom topolom,
sjedim, gledam pa govorim,
oj prirodo, hoćeš da se moriš.

Okomito, sunce vruće,
od kamena stvara kreče,
po brdima travu peče,
u dolini potok sad ne teče.

Dok prozborim ove riči,
sunce me hvata valja leći,
i potegnem kabanicu
prosterem je u ravnicu.

I još nađem jedan kamen
da naslonim glavu, rame.
Pak ja ležim kao dijete
u krevetu bez kočete.

Pokraj mene tu na grani
sad zapjeva slavuj mali,
tankim glasom kako pjeva
ja polako sad zadriman.

On me čuva ja ne brinem
ni od kakve životinje.
Ptica mala vjerna bila
cilo vrime me pazila.

A kad sam se ja ustao
ticu malu opazija,
na istoj je grani bila,
vjerno stražu izvršila.

Pak zapjeva sad i veće
i poleti u drveće.
Tu na grani di je stala
ja ostavim kruva sama.

Za uslugu da njon vratim
bar donekle da njon platim.
Ja pokupim svoje stvari
i nastavim stazam malim.

Već je sunce na zapadu,
vitar hladi sad prirodu,
čas uzbrdo, čas po dolu
dok ne dođem svome dvoru.

Siromašno i maleno
i ljubavi omiljeno,
jer ja ljubim di sam nika
odvratit me od mog doma neće nikad!

BRAĆA KRAJ MORA

Pokraj mora braća sjela
oba mala i vesela,
sjela braća pa govore
kako more mnogo vole.

Mlađi veli,
kako je on junak smjeli;
Stariji će njemu zato
sidni mirno i ne misli na to.

Jer za junak dobar biti
treba znati na moru živiti.
Ti si malen ne poznaješ more
samo vidiš njegove valove.

Pa ti misliš da se poigraju
kad o greben snažno udaraju.
Zato nemoj se junačit
već u školu sada skači.

Pak ćeš učit i o moru,
ti ćeš čuti njegovu pokoru,
kako riče i hridine lomi
u olujnom moru i brodove topi.

Jednog dana znade dobro biti
drugog dana i parabrod potopiti.
Nekad nam se umiljato valja,
nekad riče i strašno zavija.

Dobro brate, što si mi kazao
i sa našim morem upoznao.
Sada ču ga voljeti i više
jer u njemu jedna riba diše.

Stariji brat sad reče
morski kit biće je najveće.
I tako se završi debata
i odoše dva mala brata.

MASLINE

U mom selu masline zelene,
ljeti, zimi, nikad da uvene.
Škrta zemlja još njoj hranu daje,
seljačke ruke od kupine i vriza je brane.

Stare su ruke nekad dobroih težaka,
kod mlađog svita snaga je mlaka.
Nekad su modre i vesele bile,
sad su žute, u korov se skrile.

Očevi živi iznemogli više,
ni znoj s lica ne može da briše.
Nekad su s pjesmom kopali zemlju masline dobroih,
sada sa tugom gledaju žuto lišće maslina svojih.

Gledaju nas tužno i s prezriom mrko,
što da me gojiš ti već stari brko.
Umireš starče što si njegovao mene,
i moje lišće otpada zbog tebe.

Plodove moje često sam tebi dala,
pomoći tvojoj djeci nije bila mala.
Ni hлада ne mogu da ti dam više,
lišća nemam, ne mogu da dišem.

Zaboraviše mene sinovi tvoji,
još vatrnu lože sa žilama mojim,
ni stada bijela ne vidim u selu tvome,
za hranu nitko ne haje tom životu mome.

Plodove već ne dajem, grane mi gole krive,
da li u mom selu neka mlada snaga žive?
Da okopa mene i hrane mi dade,
pa će moje grane opet biti mlade.

Zelena ču biti, savit se od ploda,
gospodaru svome ja ēu datí roda.
Davat ču i hlada od ljetnoga sunca,
drvo isto dajem kada zima puca.

Bit će ulja i kupusa mlada,
pak će starcu zasjajit se brada.
Pokraj mene sprovodit češ dane,
dok ne umreš stari Milovane.

SRCE MOJE MAJKE

Kako je to dobro srce bilo
za najmanje zlo suze je lilo.
Uvijek rašireno i veselo bilo
znao je tugu kriti i veselo biti.

Neprekidno je radilo i radi
još uvijek živi u nadi,
da će još kucati mnogo dana,
dok ne dođe neka mana.

Majko, reci mi pravo
kako je to tvoje srce još zdravo?
Reći ču ti sinko sve o srcu svome,
jer kad stane onda je kraj životu mome.

A kad čuješ zvono sine,
onda nemoj da suze liješ,
nego podi naprid poštena lica,
budi dobar i raširena srca.

Za pravdu neka kuca jače
grudi nek se tresu, nek bijednik plače.
Nepravda nek u ponor pada,
nek u srcu živi nada.

Nek za dobre bude otkucaja
nek se dobro sije, nek se srce smije,
otkucaji moji nek dopru do srca tvoga,
nek pomognu srcu sina moga.

Nek sva dobra srca
budu veliki stroj
proti pogrešnih srca
nek biju plemeniti boj.

Nek i njeno srce bude kao cvijeće
nek ljubav cvate, nek' bude sreće.
A srce moje čini mi se da će stati,
majka te molí da me do groba dobro srce prati.

STARAC SA PLANINE

Sa planine starac stiže
vas se znojem on obliše,
kraj bunara starac sjeo
rashladi se sav veseo.

Kad ovako voda hladna
povrati se starcu snaga.
Pa govori kroz brkove:
Sjedi sada stari dive!

Kad si nekad mlađan bio
znoj sa lica nisi lio.
U planini kod ovaca
pjeva pjesmu od staraca.

Ne sluteći što će biti
kad sa štapom ču hoditi.
Evo štapa sad kraj mene,
na kostima teže breme.

Kose side proriđene,
noge teško umorene,
čuvajući stado svoje
izmorio noge moje.

Al ne žalim ništa više
kad s planine zdravo stižem.
Bez ovaca sad ču živit
u selu se svome smirit.

Kraj unuka i ognjišta
veseli se do počinka,
čekat dan kad će doći
jer u zemlju moram poći.

PETAK 23/IX - P3.

LIPA DANA

JUTROS POK SU ZVIJE ZOE ŠPÄALE
A MJESEC SIPAO SVOI ŠTAJ
JUTRO MIRNO I TIHO
POKRATI ALGE PROLAZIM JA

NEĆU DA KARNIM NI MINUTA
ČUJEM DI U ALGI NEFTO TUFNIA
TO GOSTI KO PO TAKTU DIRU
REKA OBI DA SPAVAMU NA SVU PRIËG

LUDEGA SUTA ŠTO JE OVO REC
MAKSIM NJIM ŽAO MEĆE KOKOSI PEC
NEKAŽI NEKA NEKASE SLADU
NEK KONOBRKI i NEK KUKARI DOBRO RADU

Aurice

DALMATINKE NA PAZARU

Zapjevaše pivci svojim glasom
dok duboko spava selo malo.

Spava selo ne misli o zori,
sve dok pivac glasom ne prozbori.

Žvolarina u selu ne imadu,
povjerenje u pivca imadu,
jerbo njemu ne tribaju škvere,
same radu te njegove vene.

Drugi pivci daju svojim glasom ,
ustajmo se da ne bude kasno.
Do pazara dosta nam je puta,
još na putu i prašinu gutat.

Domaćice sve se redom dižu,
brže bolje put pazara bižu.
Kako kreću sve polako zboru
koju cinu danas da otvoru.

Jedna veli neka reče Ana,
ona nam je prodavača stara.
Na hiljade kova je primila
i gospode dosta privarila.

Ana sada preuzima riči:
Čujte žene, što će vama reći
sad da počmem pričat priče mnoge,
sidmo malo odmorimo noge.

Stanu, sidnu sve u jednom redu,
Mare veli vrime za marendu.
Ana reče: neću toga dana
da otvorim priču od pazara.

Žene moje, nije laka šala
kad gospodu vidim kraj pazara,
namazala usta i obrve,
piturala nokte i brkove.

Kad sam jednom na pazaru bila
dosta vode u mliko ulila
i računam past će dobra lova,
kad eto ti tržnog inspektora.

Stavi sprave i traži mi vodu
i još veli da mu platim globu.
Eto žene, budimo oprezni,
rič prozbori i kolona kreni.

Evo sad su na pazaru,
skinu kove i prodavat stanu.
Sve prodaju i još tome viču:
Aj gospođo, otvorí mi sriću.

Pa kad tako sve dobro prodadu,
po suncu se svomu domu vratu.
Muževima kazuju račune,
za večeru sad kuhaju pure.

Pura cvrči u zemljjanom loncu,
pivac piva u zelenom docu.
Pivac piva na sve četiri strane,
glas se čuje kroz zeleno granje.

Još malo počinak će doći,
cilo selo na spavanje poći.
Nek odmore svoje trudno tilo,
jerbo sutra peče sunce vrilo.

POSTOJBINO!

Postojbino moja, kamene goli,
bez tebe, bez svojih srca me boli.
Daleko od tebe mirisa mora nema,
ne čujem zov galeba bila.

Za tobom žudim i čeznem stalno
Kada se sjetim kamene goli misao me boli
U tuđini živim di svega ima i vidi smijem
ali bez žala tvoga ništa slatko nije.

Kako si nekad tmurna i tamna bila,
sad si stekla krila postojbino mila.
Sve su kuće bile uz obalu mora,
a uz kuću mažurana i miris od gora.

Pogled mi leti otkud nekad dođem,
ali život mladi ko san prođe.
Sida kosa, misli, grižnja u svisti
na kamenu tvome da je meni sisti.

Na žalu tvome di sam nekad bio,
meštral blagi, di je moju kosu vio,
ni kose, ni snage, ni rumena lica
samo glas me služi, pivam kao tica.

Postojbino moja, obećanje tebi dajem
vratiti se tebi, ja se uvijek kajem.
Svoju snagu tuđon zemlji dadem,
oprости mi, di da mira nađem?

Utihu i milost sad u tebe pitam,
oprости mi, gdje da više skitam?
Jednu ruku tražin u utrobi tvojon,
neka kosti leže u postojbini mojon.

OBLACI I ZVIJEZDE

Lete, lete po nebeskom svodu,
nose sobom snijeg i vodu.
Tuču, grad i na goru inje,
sve će proći, dok proljeće sine.

Proljetna je noć već pala,
ispod našeg sela stala.
Zvijezde sjaje na sve strane,
kao da su iskre male.

Crni oblak zvijezdu krije,
al' pomalo opet sije.
U tišini noćnog mira,
prhnu zvijezda iz svog krila.

Okruženo sa kanalim
Opuzen je gradić mali.
Tu Neretva mirno teče
brodi plove jutrom i uveće.

Sa vodom je okruženo,
s jednim mostom povezano.
A da nije toga mosta
otok bi nam odma posta.

Kuće male pokraj rijeke,
poredano sve u redke,
ukrašene sa svih strana
dosta cviča masličana.

Ispred kuće mažuranam
a na rivi stolistama.
Te stoliste što tu stoje
vjetra, sunca se ne boje.

Usred dana rašire se,
obnoć spava sakupi se.
Vjerno pazi na te smjene
da njon lisće ne uvene.

Zadatak je njezin smjeli
da nam čuva narod cijeli.
Usred dana tu nam sjedi
penzioner jedan sijedi.

Pa zbog dugog staža
na klupi je puno snažan.
Jedan stranac htio sjesti,
on pristupi pa će reći:

Dobra veče, sijeda glavo,
dal' na klupu imam pravo?
Penzioner njemu vrati,
Besjedom ga odma smlati:

Nemaš mjesto tu na klupi
tu će doći moji ljudi.
Ja na klupi imam pravo
a moj stranče, da si zdravo.

KAMENA LJUBAV

Skršena je ljubav i prestalo je srce,
iz te tuge, boli hoću da se trznem.
Procvjetale gore, poletješe ptice,
nema drage ni njene suknjice.

Na brežuljku, na zelenoj travi,
sjedi draga, al' neće da se javi.
Oj ljubavi kamena, ti ne beri tugu,
da tvoj bivši dragi, sada ljubi drugu!

Ljubim drugu, al' mi suza leti,
hoće sada da na kamen sleti.
To je kamen gdje sam nekad stao,
svoju dragu nekad zaklinjaо.

Ptice, sunce, gore i lugovi,
pohodite dragu dolje na livadi.
I recite tom kamen cvijetu,
da joj mlađan više doći neću.

Neću doći da ja vidim stijenu,
gdje sam nekad bio u veselju.
Živi, ljubuj i sjeti se noći,
kad sam znao kraj tvog dvora proći.

MAGARAC

Magarac taj dobri još i tovar ga zovu,
kao takav zaslužuje opremu novu.

Uši mu stoje ko jablani vitki
a pogled mu stiže ko mač britki.

Repop maše a kopitom tuče,
kod nekoga bidan još i kola vuče.
Nekad stane neće da se makne,
gospodara onda nogom takne.

On kao tovar neće da popusti
dobije još, ali sad ga boje drapne po čeljusti.

Magarac vidi da tu šale nije,
krene, zareve, da stigne što prije.

Gospodar se smije, sam sebi reče
Tuću ga tuć dok ne legne.
Magarac kad je čuo što gospodar kaže,
ukopao se nasrid puta, eto ti ga vraže.

Dat ёu ja sada tebi batine dobre
kad nećeš da greš, nek te nogebole.
Gospodar stane kraj tovara za uši ga vuče,
što ёemo mi dva tko da koga tuče?

Magarče moj dobri, obećaj mi sada,
da me nećeš nogom tuć nikada.
Tada se pomire ko dva brata,
odvede ga u štalu i zatvori vrata.

PROŠLA JE MLADOST MOJA

Prošla je mladost, prošla je moda,
savila se grana puna roda.
Iako su je bure i nevere tukle
pjesma, mladost svugdje su me vukle.

Osmjeh lica, bili smo i dica,
a unuke svoje sada dicom zovem.
Život mladi nije mira dao,
igra sam se kako sam ja znao.

Mladosti divna, gdje si sada,
gdje su dani, dani smija i veselja?
Ne kitim se cvijećem više,
noge teške, slabo dišem.

Gledao sam svoje ruke
kad sam bio mali,
sad kad ih vidim,
suza mi pogled kvari.

Kako sam sa njima
češljao kosu i umivao lice,
sada suve, crne i tanke,
nekad su bile, kao kruške ranke.

Mladosti moja, zar si tako
bila dobra i lijepa i kratka.
O kako si brzo prošla,
od kako je starost došla?

Ne znajući ni sam kako to sve prođe,
zar ovako brzo starost dođe?
Mladost prođe, al me nešto drži,
Radi, živi, od starosti, budi brži!

KREVET MOG DJETINJSTVA

Tvrd, tvrd i naoko grub,
na njemu je bio kriv svaki rub.
Prikovan bio čavlima starim,
pak bi reka da je sanduk pravi.

Slamarica što je ispod mene stala
mirisala kad bi se oprala,
u njoj ti je razna trava bila,
iz planine što se je donila.

Vrisa, smilja i kadulje,
mili brate, šta ćeš bolje.
Ležali smo jedan kraj drugoga,
trava bila okolo svakoga.

A pod glavom kušin mali,
to je bio krevet pravi.
Djeca mala, krevet stari,
ugodđaj je bio pravi.

Miris trave, prašine, dim,
kad krevet padne, ja sam kriv.
Sad toga kreveta nema više,
iz dana u dan smrti sam bliže.

Ležiš ubava, mirna i tiha
kao galeb bili kad se njih.
Oh, kako su žali nekad prazni bili,
a crni oblaci suze su lili.

A sada na grudima tvojim
tisuće ljudi mogu da brojim,
svih boja rasa i veličina
svoj odmor provode u Tučepima.

Zato mi ležiš u srcu mome
i utjehu tražim u žalu tvome.
Masline, smokve i zeleni borci,
za Tučepima mojim ljubav u srcu gori.

Ljubav me veže kud svijetom krenem,
dok sam u tuđem svijetu srce mi vene.
Pomorac sam i svijetom lutam,
kad sam daleko od tebe horizont je mutan.

Sjetim se tebe na svim oceanima,
kod Cap-Horna srce mi gani,
za kućama tvojim bijelim
i žalom tvojim bijelim i vrelim.

Kad vidim klisure Islanda
onda mi pomisao na Biokovo pada.
Koliko snage i gordosti daje
da nam zimi bura puše manje.

Pomaže nam koliko može,
zato osta gol do kože.
Gol je kamen i visoke stijene,
čoban mladi po njima se penje.

Pogled baca na tučepsku plažu,
srce kuca za plažu najdražu.
Jer si čista kao suza,
tvoja plaža kao bijela bluza.

U srcu mom nosit će te draga,
Tučepi dobra, vjerna i blaga.
Doći će tebi iz daleka svijeta
u posljednje dane srce neka cvjeta.

PROLJEĆE

Noć prestaje zora rudi,
a moje selo iz sna se budi.
Ptice stigle sa svih strana
od Indije i Sudana.

Stigle ptice, nose nam proljeće
a u šumi procvjetalo cvijeće.
Loza, smokva pustile su lišće
i pjevaju došlo je proljeće.

Sad dozivlju plavo more,
umiri se gledaju te gore.
Umiri se Jadran, mole te dječaci,
došlo je proljeće više nam ne skači.

Vjetar mali sa zapada duva,
površinu mora umjereno ljujla.
Suncе peče pokazuje svima
Proljeće stiglo, djeco moja mila!

ĐAČE I KNJIGA

Učenik se naljutija nešto
da mu knjiga ne kazuje vješto,
pak govori svojoj knjigi maloј
što mi knjigo, pokazuješ ralo?

Prije ralo nego slovo malo,
pusta slova to je muka moja.
Jedno malo a drugo veliko,
to ne može da nauči niko.

Majka veli: uči dijete moje,
knjiga ti je dobro pomagalo,
ona će ti dobro znanje dati,
svako slovo vješto pokazati.

Sve polako ustrpljivo uči,
u učenju svak se mora mučit.
Hoću majko, učit ču po redu,
teže učit nego nosit gredu.

Obećanje sad ti majko dajem,
nastojat ču da ovladam znanjem.
Učit hoću i čuvat ču knjigu,
jer u knjigu upisat ču brigu.

Sad će knjiga da otvorí riči,
pak će svome đaku nešto reći:
Pomoć ču ti na sve četri strane,
dobar čovik da budeš bez mane.

Pokraj mora jedan čovik živi,
siromah je al' mu se narod divi.

Samo nisu pojedinci
po imenu ti sumnjivci.

Sumnjivci su čudni ljudi,
srce im se kao kamen budi.
Jedan seljak počme pjevat pjesme,
sumnjivcima srce tresne.

Sve se tresu od ljutine
i govore vidi seljačine,
di od njega može pjesnik biti
kada ne zna ni točke staviti.

Sve što piše bez velikog slova,
o zarezu nema ni govora.
Eto tako gledaju sumnjivci
na čovjeka koji hoće da se muči.

Da se muči i napiše nešto,
da u knjigu on zavede vješto.
Poslin dosta napora i muka
pojaviti se knjiga tog čovika i druga.

U njoj piva pisme svakojake,
dobre pisme i malene bajke.
Tek sad vidi narod cijeli
da siromah nam je narod smjeli.

Pa kad vidi da mu narod dobra hoće
on otvori knjigu i pivati poče.
Tu spominje brdo i kamenje,
sve o zemlji i otoke njene.

Provali je potoke i rijeke,
sunce, mjesec, zvijezde i planete,
djecu, starce i planine,
ribu, ptice, šume i lugove.

Dokazuje sada svima,
a najviše sumnjivcima,
nek promisle što govore,
nek u drugog suze ne obore.

ČISTAČICA

Jutro čisto, mirno i tiho šuti,
naša čistačica mete, gundā i nešto se ljuti.
Ljuti se na sunce, vjetar, kišu i ljude,
i govori sama sebi: "Kad će mi lakše biti".

Sunce mi peče u glavu, vjetar mi obara lišće,
dok ove zemlje bude, i smeća bit će.
Bit će i onih čudnih ljudi,
metlo moja, ti mi vrijedna budi.

Kiša nanosi dosta zemlje i blata,
mela je ovako i moja tetka Kata.
Ljudi, ljudi, što mi najviše posla dadu,
svojom nebrigom vrijeme mi kradu.

Dok mi metla igra poput pera,
sama sebe u radu tjeram.
Jer očistit moram, to ja dobro znadem,
još vjetar mi pomalo koji list ukrade.

Ljudi mi s nogama raznose smeće,
žurim da metnem što imam sve u vreće.
Maslina mi posla dade, a dade mi i hlada,
i tako se ja odmorim mlada.

Da pohvalim moju metlu novu,
kad ovu izderem možda ču naći bolju.
Čistačica - to je malo ime,
o čistoći ja se ovde brinem.

Sve je dobro dok mi ruke rade,
a moje noge dok su još mlade.
Mešću, mele su prije mene i druge,
pak su doživile godine duge.

KAKO SE ZOVEŠ

Frizerska radnja, frizerica sama,
ja bih se morala šišat, ali moram je nešto pitat.
Oprostite, ne znam kako se zoveš,
ali ništa zato, da li me ošišat moreš?

Samo uđite, bit će odma vama,
jer vi ste stari, što ču s vama.
Bojim se bojim, još kad sam bio mali,
gulili bi dlake, jer brijač nije bio pravi.

Sjednem ja, a dolaze drugi,
malo pomalo red je sve dulji.
Frizerica uljudno pozdravi svakoga,
kad eto ti jednoga maloga.

„Ja bi pri glavi, može li, može?“
Ne može: nemam makinje, ne šišam do kože.
Sad ču ja vas da ne čekate puno,
možete, možete, skinite mi to moje runo.

Nožice kao traktor oko ušiju bruju,
oni što čekaju, pomalo u sebi ruju.
A ja se bojim što će mi ostati kose,
glava gola, a oslen padaju rose.

Frizerica pita: „Je li dobro ovako?“
Ja velim dobro je i tako i onako.
Nije meni ni do kose više
iz dana u dan sve teže dišem.

Dižite se barba, možete ići,
nek vas bar malo ta kosa dići.
Hvala. Evo čerce da ti platim,
pa da se sretno i drugi put vratim.

Ta dobra konoba stara,
vrata iskrivljena i nepiturana,
čavli stari i ruzinavi,
a čabruni plis uhvatili.

U jednom kantunu jutika proklila,
nekad je tu i kapula bila.
Zavojki visu o zidu,
samo oni koliko meni vridu.

Kad pogledam u plisnavu gredu,
tu visi sve u nekom redu,
visi obuća i stara roba,
nabrojiću još nešto ali ima dosta toga.

Stoji o gredi jedna suva riba,
ovdje je bilo malo mesa, ko ga je diga?
Pršut je na svom mistu i špaleta,
slanina je tu i jedna panceta.

Dva koraka u drugom sam kantunu,
kad tamo brekuje bruju.
Krepanom mišu oproštaj daju,
žao im je miša pa se kaju.

U trećem kantunu alat cili,
mašklin, poluga i maca,
motika, stare čizme i mašklin mali,
nešto mi fali, kad vidim ogreb stari.

U četvrtoj strani sve do blizu vrata
stoju bačve, demejane i kante,
tu je kraj vrata i kamenica ulja,
kraj kamenice, slane srdele i tunja.

Tu je bukara što su još stari pili,
tu je komad gume za potegnut vino iz bačve,
na daski je ostalo malo kruva
i lopiža visi da se brujet skuva.

Tvoj miris sladi je od mirisa cviča,
još kad vidim kako visi stara sviča.
S tobom razgovaram i s tobom pričam
ko u tebi ostane iza mene neka ga prati sriča.

I tako konobo moja dobra,
ja sam star, stara si i ti,
ali u nama još dobro vino vri,
neka vri, smrt dolazi, to nije grij.

POD PLANINOM SELO STOJI

Na kamenu pod planinom,
sagradiše selo fino,
sa pločama pokriveno
i sa krećom izljepljeno.

Sa planine put te vodi
spomeniku podignut slobodi,
a na njemu dosta slova-
označuju imena heroja.

Stranac stane pak se misli
kako da starcu ruku stisni.
Stisne srce osudi se
pruži ruku, predstavi se.

Ponizno ga starac pita
iz kojeg si kraja svita?
Ja sam čovjek iz ravnine
i pohađam sad planine.

Pak se divim ovom selu,
kamenomu i veselu,
čije ruke uradiše
i zidove postaviše.

Sve otvore pak i vrata
uradiše sa malo alata.
Preciznost je sasvim mala,
jer je alat zahtijevala.

Dobra volja bez alata,
dotjeraše kući vrata.
Sagradiše i kamine,
da se griju ove zime.

Stranac stoji pa se pita
otkud znanje u ovog svita?
Sabere se, osudi se.
Starcu reče, pokloni se!

Poštivam i dajem riječi,
neću nikad od seljaka pobjeći,
jer njihova ta prirodna znanja
zaslužuju pohvale i prava.

RIBARI SA JADRANA

Ribarska su sela mala
sve uz more poredana,
kuće male staroga su kova
kamenite od temelja do krova.

Ispred kuće di se odmaraju,
uz zidove kosti naslanjaju,
svi ribari, starci i starice
počivaju danom danomice.

Sve što se tu zbori,
sve o moru i ribi se govori.
Pak govore kada će sezona,
pak nek krene ribarska kolona.

Dan za danom i sezona dođe,
ribarska kolona priko mora pođe.
Mriža im je velika i jaka,
dva feralia oba su jednaka.

A ribari svi momci jednaki,
crnih kosa i mišica jakih.
Samo nije jedna glava sijeda,
parun Frane sa kormila gleda.

Mislí, gleda o sljedećoj noći,
dal će sretno i ova noć proći,
da li će lovina bit obilna,
uloviti skuši, to je riba vina.

Vec ferali gore, noć je pala,
na leutu priprema je stala.
Došlo vrime i bacaju mrižu,
svi složno rade i konop stižu.

Nasmiješi se srića ribarima ove noći,
ulovljeno dosta ribe, sad je kući poći.

Nakon dosta napora i muka,
stisnu kormilo barbe Frane ruka.

Ribarska kolona sada selu kreće,
pjevaju ribari jer su dobre sreće.

Evo ih u svojemu selu,
Sad treba prostrt mrižu cijelu.

Podijeliti ribu i ručati nešto,
na počinak poći dok puni majestro.

Oj majestro, ribari te fale
svojim vjetrom rashladiš im kale.

ČEKANJE

Dugi dani, duge noći tamne,
čekam zoru, sunce da mi grane.

Čekam, čekam pa se pitam
kad će doći iz daleka svita?

Otiša je misleć da će bolje,
a kad tamo, gore, gore, zlato moje.

Piše pismo i proklinje dane,
zašto ode iz te zemlje drage.

Dok ja čitam sve me nešto muči,
kako mu je tamo, svit je tuđi.
Pak promislim šta da mu pišem,
ne čekaj, ne čekaj, dosta je više.

Čekajući tebe ni sna više niman,
uvik sama kraj ognjišta driman.
Kad bi znala da još misliš na me,
zaspala bih usrid dana kao malo janje.

Rastvorila bih i škure i vrata
čekala bih tebe ko rođenog brata.
Daleko si to ja dobro znadem,
moje misli imaju uvik nade.

Dok ti ovo pišem sad počinje zima,
al' u našoj kući nema više dima.
Ja bolesna i pomalo stara,
čekanje moje to je bolest prava.

DA TE JOŠ JEDNOM VIDIM NA KUĆNOM PRAGU,
pa makar ovako stara išla vragu!
Jer čekanja meni bilo je dosta,
dosta, dosta, bolesna, tužna i sama ja osta.

OSJEĆAJ STARCA

Vidim ljude, zoru i dan,
osjećaj imam kao da sam sam.

Sam nisam, ne mogu biti ni dan,
uvijek u središtu kao stari panj.

Osjećaj mi kaže da si ti tu,
da sví me vole na riječi i snu.

Dok sam bio vitak i mlad,
volio sam zoru, pticu i dan,
volio sam more, valova pjenu i buk,
brodove, jedra i mornara muk.

Mještane moje, kameni kućni zid
i u starom siću posađen cvit,
posađen davno, ali mirisa nema,
gledajući mene i cvit zadrima.

Osjećaj je jedno, ali srce radi,
niste mi krivi vi potomci mladi.
Prošao sam dane, pisme i veselje,
sad osjećaj imam, ko da nešto meljem.

Sve škriplje od pete do glave
i oči crne postale su plave,
stolica škriplje rasut će se sama,
sve će puknut pa će biti tama.

Osjećaj mi kaže, bit će još veselja,
ali jednog dana sve će skriti zemlja.

BRANJE MASLINA

U Tučepi selu kraj mora,
maslina ima, brat se mora.
U jeseni kad je branje u toku,
beru stari i mladi koliko mogu.

Dolazili bi radnici iz imotskog kraja
Prološca, Zagvozda i Kamen mosta.
Rano u zoru dižu se ljudi
i na ženu viču dí su sudi?

Di su šćapi, kosir i skale,
di su one dvi kovice male?
Ne viči, dobar čoviče, budi,
zašto mi tako dicu budiš?

Pogledaj vanka oće li kiša,
komšija Jure već davno je iša.
Nađi sam krtol i dvi vrice
pa tako i kupus gotov biće.

Dosta je meni sa kupusom tvojim
sve éu to nać ali se kiše bojim.
Rosnu maslinu ja neću brati
valjda će i kiša nekad stati.

Nemamo puno, obrat éemo sami,
a neću nać drugog ko lani.
Dobro je tako onda probudi dicu,
neka se opremu i u školu idu.

Reci im Ante kad iz škole dođu doma,
neka štograd izidu i dođu odma.
Nemoj da beštiman, dat éu ja dici i tebi,
lako je zapovidat, e da mi je ko tebi.

Nemoj se ljutit sigurno će danas kiša,
pa otidi pačike promišaj.
Samo digod evo koja kap,
unesi drva i digni ovaj tak.

Šta ćemo sada kad nismo išli,
evo vraća se Jure mokar po kiši.
Mare, di si stavila kupus,
ajmo ga izist to nije luksus.

Ovako je prija u mom selu bilo,
bralo se, mučilo se i kvasinu pilo.
Sad kad se beru na najlon pada,
ubereš više a manje rada.

Stariji rade jer su naučili prije,
mladost gleda pa im se smije.
Dosta je smija i lipi riči,
ko ne radi nema s čime da se diči.

Ovako je branje maslina bilo prije rata.

Ivana i Bojana, sestre male,
iz Rijeke su došle i kod tete Nede su stale.
Imale su oca i majku,
U Splitu i Rijeci djeda i baku.

Svakog jutra meda su jele
i gledale u goste bijele.
Pitale su mamu da li će i one crne biti
ili će se od sunca pod borom kriti.

Mama im veli i vi ste bijele bile,
al se niste pod bor skrile.
Kod tetke Nede pocrnit se mora
i bez ovog mora i bora.

Mama veli pocrnili smo dico,
a pocrnit ćemo još i gore,
kad nam Neda račun kaže,
bižmo dico, nosio je vraže.

Nede sluša i na to se smije,
moja ženo, što mi nisi rekla prije.
Ja bi tebi u po cine dala,
jer su tvoja dica još mala.

RASKRŠĆE

Oj raskršće, to je moja briga,
sa raskršća nisam noge diga.

Zar se meni nešto čini,
ili mi nešto šapće?

Kreni naprid put te čeka!
Kud ču sada kad već šepam?
Mladost prođe na raskršću druže,
reci mi kako tebe tvoje noge služe?

Na raskršću sam samo jednom bio
s pravim putem sam odma otplovio.
Tí si sretan mene grižnja muči,
na raskršću što to mene koči.

Što si tako strašno kao ploha,
kud god idem nigdje puta mogu.
Trn, dršće, tucanik me bode,
što ja tebi skrivim mili rode?

Na raskršću dok sam stao,
mrki vuk se meni primakao.
Nešto mrmlja nešto reži
sa raskršća druže bježi, bježi!

Tí si kao golub bijeli, ne znaš kud da se kreni.
To ti ne valja budi lija, pak ćeš puta naći prija.
Hvala tebi mrki vuče,
al me srce dalje vuče.

Ostat ču na raskršću kao stina,
iako imena mogu nigdje nema.
Pozdrav, pozdrav sa raskršća svima,
nek im put bude ravan bez krivina.

MOJA UNUKA

Čović se Marina zove,
na nogama ima cipele nove.
Mama, mama, što me nisi prije zvala,
sad u školu moram ići sama.

Ustani polako, lipo se uredi
pak onda se javi babi Nedi.
I reci njoj dobro jutro bako,
jeli iša rodjak Marko.

Iša je Marko, ali nije priša,
doma ajde, doće ti kiša.
Ujutro ču spavat sve do osam sati,
a onda ču u školu poći.

Školska torba puna mi je knjiga,
svaka knjiga to je moja briga.
Marina moja, u školi ćeš učit
pak se nećeš kao ja mučit.

Koliko muke ja sam imala,
dok se nisam čitat naučila.
Baba Nede, završila je škola,
iđen kući da naučim štivo odma.

Svakog dana ja ču se babi javit,
jer me ona neće onda tražit.
Baba Nede, nemoj me stalno tražit,
jer ja sam đak mali.

Mojoj babi puno, puno hvala,
nek za me brine jer ja sam mala.

Wurzel

Wrobięgi brud i mukę
Kłotki kamioni i bębe

Trzylewe czarne, jasne od mukie
Doci piorot lepi i boli mukę mukę

Wiewiórki mukę a poskrubim mukę
Od god mukimo pitemo dizer

Kupile mukę i mukice mukę

Deki omu kogi wiewiórki jas-łogi siad dole

Zmęczone jas spowinę mukę

Od muk mukosy mukie onde dacie dizer

Za myg brud Palna mukice piuman

Pek i pioroci mukien mukien,

Z głobas iederam jas mukosę mukę

Od mukice dobrawa będa

Kuchen osta pok muk' retreba

Rebeczka mukice, odo mukę na yima mukę

lukien mukę, mukien kuchę

Bor dęgi jas mukien mukę de skubam

Kocham głodko i mukie będa

Nugdzi god gosam admorit mukawka tka

Góle su ono mukę ote podniko mukawka tka

gok popyde i mukosy mukie

Gok pukoma gledasz mukę tka

Pocium mukice mukina kosa dica

Od głęcia mukosę będu god sole sprzątan będu

Mukice zebocit a debice obo

Od muk mukosy będu gospodaj będu kros

Mukosy będu mukosy mukosy będu

Mukice mukice dacie mukę tka

W tuncie 3/3 1940 god

ŽENA

Najljepša od svega na svijetu
raskošna i divna u najljepšem cvijetu.
Neka si tvrda poput kamena granita,
poštovana ćeš biti dok bude ovog svita.

Žena to je najbolje stvorenje,
ona sve prenosi sa pokoljenja na pokoljenje.
Mučenice ovog našeg roda,
dok ove zemlje bude, davati ćeš rada i ploda.

Pored veselja, teškoća i muke
što sve ženo ne rade tvoje ruke!
Od iglice, pa sve do aviona,
i na Mjesec poći će žena koja.

Žene, žene zar ste vi tako jake
i najveći junak ne može da makne.
Na koljena bacate sve ljude
i one male snage i mudre i lude.

Nekad su vam čudne oči i crne i plave,
rekao bih bure i nevere prave.
Varamo se ljudi, to sve nije tako,
jer oči i srce žene opet bude slatko.

Opet radi, opet čuva dicu,
i osmjeh se opet pokaže na licu.
Opet brigu o svemu i svačemu vodi,
živi, muči se i dijete nam rodi.

Pa tom biću tko zlo da pravi,
ženo, ženo pa ti si mučenik pravi.
Uvijek si budna, po danu i po noći,
ženo dobra sve će proći i smrt će doći.

Oluje, munje mećave što zimi tutnje,
niz planine što nam strah daju,
ustraj ženo nek proljeće sine,
i suri oblak nek se u nebo vine.

To je čovjek čelična srca,
čeličnih ruku kad iskra vrca.
Koji su to ljudi s kacigom na glavi
to je junak i rodoljub pravi.

Pomažu svakome, ne gledaju kome,
ne gledaju čovjeka koje je boje.
Takvi su to ljudi, u nevolji i život daju
Uporni uvijek dok opasnosti traju.

Koliko dobrote i humanosti u njima ima,
dok smo mi mirni žuri se njima.
A sirena svira, ali nije svima,
vatrogasac žuri - eno dima.

Bilo jutro, bila noć il' zora,
kad svira, vatrogasac na noge mora.
Najveću plaću smatra onda
kad vodu zaustavi i vatru ugasi odmah.

Za sve te dobre ljudе
koji za svoj trud ne traže ništa,
hvala im i puno poštovanja svima,
ko kacigu i uniformu vatrogasac ima.

VRATI SE DRAGI

Kako sam tužna bila
kad si mi tija poć,
pismo twoje listam,
ne pišeš mi kad ćeš doć.

Ne pitaš me ni za ponistru staru
sa koje si gledao galebe bijele,
pisat ču ti pismo da ti škura nema,
baglama visi na njoj, galeb drijema.

Sliku si meni dao
kada si tija poć
i reka si:“ Zbogom draga,
do skora ču ti doć.“

Iako sam stara, ja se tebi nadam,
da s ponistre naše s tobom u more gledam,
da pjesmu galeba čujemo ti i ja,
nek naša ljubav još jednom sja.

Kada sam ti srce dao
kako sam za ljubav znao,
znao sam da me voliš
i da te srce za mnom boli.

Nera, Nera mala Nera,
Nera, Nera mala Nera,
mala kolunera.

Ljubiti si mene znala,
još da si mi srce dala
lakše bi mi dušo bilo,
Nero, Nero, moja vilo.

Kako me te ruke tvoje
oko vrata moga stoje,
sada Nero lakše dišem
jer je tvoje srce bliže.

Usne su ti tako vruće
sve me zemlji doli vučeš
trava će nam krevet biti
ti ćeš mene poljubiti.

LOZA

AKO ME ŠUDI O DAVNA ZOVA
VOLOME I ŠIBARI ŠTO RIŠU LOZU
NA SVA USTA, NAMJE ŠE VIĆE
DOK BUDU DOGLAĐUJUĆE LUDI I MARENICE
LOZA JA SAM ISTO ŠTO I KOZA
MLIKO DAJE KOZA, VINO DAJE LOZA
KAD NA MENI JAZRICE PROŽAE
ONDA ZATIM I VINO DOBE
LUDI POKRAS KUĆE ME SADI
DASE LIETI POD MOJOM KROŠNOM HLAĐI
MLADI RADO PROŽAE JEĐU MOJE
STARISI VINO PRAVE RAZNE BOJE
NUPTAJUME MALO PRIŠA PIĆA
KOTE NEĐI PIŠA NEMA ŽIVIĆA BIĆA
TOMAŽEM FRANKOM KOMA UKIJEVNO TRASI
KOJIU PILI TUNO SLABOSH PROŠLI
PSUTJEME ŽENE I DOBRI LUDI
ŽAETO TAKO PIĆE NUDIĆ
EINIŠ LUDI DA PSLJU I VIĆU
NAPADATSU I MA LOKU FE NE MIĆU
JOS REBU ALKOHOL TO NE RADI
NEKA STARU, ALI ZAŠTO VI MLADI
ZA MRŽITI LOZU I NJEZINO VINO
GROŽAE ZOBITI I CRNO I BILO
AKO MI PROŽEĆE ZOBITI MOJE
TVČJB LICE I DEI BIĆE DORE BOJE
VINO MOŽEŠ MOJE PITI
UKIJEVNO POEB DOBRO BITI
NEĆE BITI SVAKI NI RUŽNI RIĆI
BIT ČEMO MIRNI KO MALU TIĆI
LOZO LOZO TI NAM SNAĆU DASEĆ
KOTI VINO PUNO PIJE TAJ VE KAJE
UKIJEVNO VINO ČEMO TUŠE PITI
VBŠELI I MIRNI ČEMO BITI
RADI ČEMO LOZU DOK BUDU OVOG ŽIVITA
NEK NAM ŽIVOT PRISET TVOJ NAMENI MIRISA
RIĆU ČEMO NA TROM PRUEK PRČI
NEKA MIRIS BUDA VECI
NEK JE VINO PIJE NEK SE PROŽAE ZOBYE
KOPA VOLI NEKA PIJE BOČE

PLANINO MOJA!

Oj planino, Biokovo moje drago,
kamene goli ti si meni blago.
Vidim te gola, sura i nijema,
ko ti ruho svuće to cvijeće i drveće?

Ostaneš gola, suha i mrka
mletačka ruka bila je drska,
odnese ti kosu i nakiti lava,
bez tvoje kose ne bi bila Venecija prava.

Vjerna planino, ostala si sama
da si uvijek u pomoći nama,
od sjevera čuvaš nas od bure,
na kamenu tvome trava trune.

U podnožju tvome tu je stado bijelo,
Makarska sa deset sela to je stado cijelo.
More što nas miluje od juga,
to je naša uzdanica druga.

Jadran plavi pere ti tabane,
da si čvršći ljepši nego janje.
U krilima klisura tvojih, di brijač stigao nije,
ostade ti nešto kose da te zimi grije.

Kad proljeće dođe i ljeto,
od kadulje i vrisa mirisa eto,
jutarnjim šumom što nam ga šalješ
do Jadrana našeg miris nam daješ.

Izvori tvoji ko suze su bistri,
a ledenjaci u jami hladni i čvrsti.
Orlovi suri stražari visina,
kliktanjem svojim pozdravljaju svima.

Mrki vuk, stražar na svakom briješu
u dolini da su stada i janjci se legu,
sa najvišeg vrha Sv. Jurja
vidiš od kuda puva jugo i bura.

Pogled puca na sve četri strane,
vidiš brda i na moru brane.
Vidiš Visa tog galeba bijela,
na Jadranu tog čuvara smjela.

Biokovo, ti mileno gorje,
čuvaj naše Makarsko primorje.
Pogled bacaj tamo preko mora
i ne boj se ti brijača svoga!

MOJA VALA

Još kad sam malen, malen bio
po škripovim tvojim ja sam se krio.

Ja sam se krio i moji vršnjaci
po uvali mojon kao mali janjci.

U tihom moru gledao sam svoje lice,
kliktali su nad menom galebovi bijeli, te morske ptice.
Sa kamena tvoga bacao sam udicu malu
da ulovim ribu špara ili lignju staru.

Kad bi večer tiha u valu pala
poviše kuće na brijegu sova bi stala.
Mjesec blagi sa zrakama svojim
obasja bi kuću u kojoj ja stojim.

U sikama pjev mora bi se čuo mali
a po pjesku bi se čuo korak ribara starih.
Pak zapitam majku svoju da mi reče,
kad će moći doniti rive da se peče.

Još si malen za ribara nisi.
kad narasteš onda će se mislit di si,
jer ćeš loviti ribu po plavome moru
oploviti ćeš dosta vala dok ne stigneš bijelom dvoru.

Refuli vjetra kad u valu dođu
onda trni kroz srce mi prođu.
Ne znajući u kojoj si vali
cijelu noć ne spavam, ti mali.

Prije tebe ribari su tvoja braća bila,
oh kako sam teško noći prolazila.
Dok ne dođu sa tog plavog mora
i ne sjednu mokri kraj komina svoga.

Fijuci vjetra niz uvalu viju,
a ribari mokri kraj komina se griju.

Svi na okupu mali i stari,
veselja nema sad ga vjetar kvari.

Majka je mirna svi su u kući,
ali valu malu more sve jače muči.
Majka je spokojna i mirna će biti
jer će u svojon uvali sanak dobar sniti.

Kad ujutro zora svijeće i lijepi dan
ribari se dižu jer su sproveli dobar san.
Čuje se blagi miris uvale male,
a ptice male na siku su stale.

Odlazu ribari već plovi brod,
majka pozdravlja mezimca svog,
odlazu svi, uvala ostaje sama,
samo miris, majka i zelena trava.

Bonaca, uvala mirna kao polje,
majka uzdahne sad je mirno srce moje.
Na hiljade puta išli su i došli u valu,
zato i volim svoju kalu malu.

Kada su bure juga i kiše
i tada mi njen dah miriše.

Ja sam djeco stara i vid me slabo služi,
zato molim ovu valu da vam uvijek dobar zaklon pruži.

MOJE RUKE

Što trnite noću i radite danju
ustrpljivo i stvar na manju.
Žuljevi tvrdi ko vrhovi briga,
Nokti izderani ko planine od sniga.

Koliko zemlje, kamena i razni stvari,
stalno radite primjer su vam samo mravi.
Radite tvrde, čvrste poput brista,
al malo na njin mesu ima mista.

Kost i koža ali žile jake
ispupčene kao neke trake.
Kada vidiš ruke od radnika i seljaka
rekao bi da je geografska karta.

Što potoci i rike život zemlji daju,
tako iste žile svoje ruke rane.
Krv crvena što kroz žile teče,
ruke brane od zime i vrućine veće.

Koliko zemlje, kamena i rude
sve radite, da nam život slađi bude.
Bezbroj zaveslaja, mriža i konopa,
da ne radite život bi nam propa.

Kada s vama oću da umijem lice
bodete me kao da ste od žice.
Dlani tvrdi i na njima kore,
sve na licu ostavljaju bore.

Prsti tvoji od granita da su
ne bi toliku privrnili masu
ne bi toliko prevozili mora
na ijadu posikli su gora.

Mira vami nikad mi ne damo,
ma ni onda kad u svemir mi gledamo.

Ruke kažu di je zvijzda koja,
a na karti di je domovina moja.

Crna zemlja priprema vam mira
za svu patnju što je gori bila.

Kosti, žile i mišice jake,
sve će postat kao žile tanke.

Kotrlja se bistra suza
niz obraze stare majke,
ne govori da je teško,
srce joj je još viteško.

Svaka suza svoj put traži,
što je tebi majko kaži?
Što ću sinko da ti rečem,
srce mene nešto peče.

Hrane iman, sve je dobro,
krevet dobar sve je novo.
Nego oko suzu lije,
da je dobro sinko, nije.

Vidiš onu suzu čistu
u oku bi ona stala,
srce njomen ne da stati
nego plače tvoja mati.

Za slobodu sinka dadem,
u vrleti on ostade.
Humak njegov raznile su vode,
zato moja suza ode.

Hrapavo je moje lice,
ko čekić mi srce tuče,
ruke suve, ali tresu
neka suze grudi rese.

Trava neka humak krasí,
suza neka vlagu daje,
nek se znade di počiva moje zlato,
suza više nema, ja se u grob spremam.

MILENKO ČOVČEVIĆ

Anno Domini
MMXIII